

Lon Bia Thứ Sáu

Trang Y Hạ

Tôi có thói quen dậy sớm, tự pha cà phê - vừa uống, vừa đọc tin tức qua computer... Ở tuổi hết đi làm thời gian rảnh rỗi..., ngoài chuyện viết văn làm thơ ra - tôi thường hay la cà trong công viên Golden Gate Park - chụp hình, ngắm cảnh... Tôi cũng thích ra quán cà phê starbucks ở góc đường mười chín [19] với Irving ngồi một mình ở đó... Nhìn ánh nắng ban mai, nhìn mưa rơi; nhìn sương rơi, nhìn lá rơi, nhìn người qua lại co ro trong gió lạnh...

Hôm nay có chút việc phải lên "downtown" trung tâm thành phố. Tôi leo lên xe "N - Judah Ocean Beach", xe chạy khoảng bốn mươi phút là tới..., xe chui vô hai đường hầm hun hút và dừng lại nơi Metro Bower. Đứng trên bậc thang cuốn đi lên phía trên, ngó bên tay phải thấy người tứ phương bữa nay hơi đông, họ xô dồn vô Nordstrom... Nordstrom là siêu thị bán đủ thứ hàng hóa, đủ thứ món ăn của các quốc gia và có cả bia... Ngó qua phía tay trái thấy một Kiosk bán cà phê lộ thiên, lựa thừa vài cây dù không bung; mấy bộ bàn ghế sắt màu đen, phía sau kiosk, hai cây phong đứng lẻ loi cành trơ trụi lá trông thật tang thương. Và, cũng từ nơi này ngó qua bên phải - hai cái thang cuốn lộ thiên đưa người lên xuống nơi đầu đường Bower. Tiếng trống, tiếng nhạc của ban nhạc đường phố vang lên rộn ràng...!

Khung cảnh nên thơ như thế này thì ít có ai chịu bỏ qua nhất là người viết văn làm thơ như tôi. Tay cầm ly cà phê mắt dáo dác tìm ghế... Tôi thấy người đàn ông mặc quần áo màu treillis, mũ cũng màu treillis, ông ta đang đọc tờ báo "Saigon nhỏ".

- Ông anh khỏe chứ? Tôi chào!

Người đàn ông nhìn tôi..., có vẻ hơi ngạc nhiên...!

- Cảm ơn anh hỏi thăm, hai mươi mấy năm qua tôi chỉ uống cà phê ở chỗ này... Đây là lần đầu tiên - từ chỗ này tôi được nghe câu tiếng Việt... Anh mới ghé nơi đây lần đầu thì phải...? Trông anh phong độ... Xin lỗi anh cho tôi hỏi: Ngày xưa anh có tham gia chính quyền hay đi lính không? ...Biết để dễ nói chuyện đó thôi mà, chứ tôi chẳng có ý chi đâu?
- Đúng đó anh, đây là lần đầu tiên... Tôi về thành phố này cũng hơn mười năm; mười năm mà tôi không biết nơi đây có cái Kiosk bán cà phê lộ thiên rất thơ mộng... Thưa anh, tôi là lính, tôi đi qua Mỹ bằng máy bay...!
- Anh uống bia, uống rượu được chứ?
- Bia, rượu tôi đều uống khỏe!
- Vậy là quá hay...trời cũng đã trưa... , trước lạ sau quen, ở cái xứ lạ người, lạ nước này... Tôi kính mời anh về nhà tôi, chúng ta làm vài lon bia nói chuyện thoải mái, có được không anh?

Tôi nghĩ công việc của mình cũng không gấp gáp, ở trong thành phố thừa thớt người Việt, được quen một người, cùng là người Việt tha hương... Kết bạn, để qua lại kể lại chuyện đời, chuyện lính cũng ấm lòng lắm chứ...! Tôi gật đầu...!

Nhà mà người đàn ông đưa tôi về là "Appartment" chung cư trên đường Ellis... Người đàn ông biểu tôi đưa "ID" (thẻ căn cước), cho người quản lý "manager"... Vô thang máy thẳng lên lầu ba. Phòng ngủ chật hẹp (một phòng), có cái giường nhỏ, có cái bàn nhỏ, có hai cái ghế nhỏ... Tôi nhìn trên vách - một tấm ảnh nhỏ hơi mờ mờ... - người trong tấm ảnh là một người thiếu phụ còn trẻ, hai tay ôm hai đứa con gái, tôi đoán chừng... ba hay bốn tháng tuổi...

Người đàn ông lẫn xăn bày biện vài món ăn, lấy bia trong tủ lạnh đặt lên bàn rồi tự giới thiệu. Tôi tên Rạng, anh cứ kêu Rạng cho thân mật... Ngày xưa tôi là trung sĩ nhứt binh chủng thiết giáp. Tôi thì rớt tú tài anh à! Ngày xưa có câu mà... không biết của ai nói "*Rớt tú tài anh đi trung sĩ...*". Tôi giận là giận tay nào đó nói câu thứ nhì "*Em ở nhà lấy Mỹ nuôi con*". Tôi mà gặp được tay đó, là... là...! Tôi rớt tú tài có chi đâu mà mĩa mai kia chứ...! Anh có biết không, những người bắc di cư họ nói vui rằng "*Bởi rượt Pháp quá đà mà chạy tọt vô Nam*". Ngày mất nước, họ lại rượt Mỹ quá đà mà chạy tọt sang Mỹ. Nghĩ có mắc cười không? Anh và tôi cũng rượt Mỹ quá đà... (cười). Tôi trông anh còn phong độ. Anh qua Mỹ bằng máy bay, tôi nghĩ anh cũng có đi tù "cải tạo", dù anh không nói ra, tui cũng đoán anh là "cấp trên" của tôi rồi... Quân đội không còn, nhưng tư cách của một quân nhân thì không thể mất.

Tôi cũng giới thiệu sơ... sơ... “lý lịch” của tôi cho người trung sĩ Rạng... Tôi và người trung sĩ Rạng cụng lon, uống hết lon bia Budweiser thứ nhất.

Người đàn ông trung sĩ nói tiếp:

- Tôi bị bệnh tiểu đường gần hai mươi năm nay... Mỗi lần té người đi đường hoặc cảnh sát gọi xe cứu thương chở tôi vô bệnh viện,... đôi khi rớt mất hết giấy tờ tùy thân, có cả thẻ credit...! Nằm trong nhà thương mấy ngày lại về - điệp khúc đó cứ lặp đi lặp lại... Thời gian đối với tôi là nỗi đau tận cùng, tôi không biết phải làm gì cho hết khối thời gian mênh mông sau giờ đi làm về...! Nghỉ hưu, nỗi cô đơn trống trải lại càng thâm hơn... Ngày tôi được vô Mỹ, tôi ở qua nhiều tiểu bang: New York, Connecticut, Minnesota, Washington, Washington DC, Delaware, Alaska, Montana, Idaho, Iowa, California... Tôi có quen một người con gái Mỹ trắng... Anh biết không? Dân Mỹ - chuyện trai gái quá hồn nhiên tới dễ dãi... Cô ấy hẹn bạn trai về nhà - nhậu đầm... hôn hít, “vật lộn” trước mắt tôi... Người Việt chúng ta không quen mấy cảnh quá thân mật đó... Tôi buồn, tôi bỏ đi...!
- Bị bệnh tiểu đường, mà anh uống bia được sao?
- Phải uống anh ơi, có chết cũng phải uống. Uống để quên đi thời gian..., hôm nay tôi gặp được anh trong lòng tôi vui lắm. Tôi uống có chừng... không say đâu, anh đừng có lo...

Người đàn ông nhìn phớt qua tấm ảnh rồi nhìn ra ngoài cửa sổ nhỏ, tôi nhìn theo, bên ngoài trời đã ngả sang chiều pha chút màu mưa... Người đàn ông quay mặt trở lại rồi bình thản kể rành mạch:

- Năm 1971. Tôi xin phép đơn vị về cưới vợ, vợ tôi người cùng xóm do cha mẹ tôi chọn. Cưới xong hết tuần trăng mật tôi lại ra đi... Năm 1972. “Mùa Hè Đỏ Lửa”. Tôi bị bắt làm tù binh ở chiến trường Kon Tum,... sau ngày mất nước “họ” chuyển tôi qua “cải tạo” cho tới năm 1982. Trong thời gian này... tôi là người được xem như “mất tích”...! Điều lạ là... mỗi đêm tôi ngủ thường hay thấy hai đứa bé gái hiện ra sờ trán tôi, sờ hai bên má tôi, sờ râu cằm tôi... Tôi nghĩ chắc trong trại tù này có ma, hai hình bóng nhỏ nhắn vẫn hiện ra trong lúc tôi ngủ, riết rồi tôi cảm thấy... quen và nhớ thương hình bóng hai “con ma” bé bỏng, dễ mến vô cùng đó. Đêm nào hai hình bóng thiên thần không hiện ra là suốt ngày tôi như người mộng du...!

Tôi và người đàn ông uống tới lon bia Budweiser thứ nhì. Tôi lo cho người trung sĩ Rạng, nếu anh ta uống nhiều sẽ không tốt cho sức khỏe. Tôi nhắc nhở... Người đàn ông nói:

- Anh đừng lo cho tôi, uống bia Budweiser, loại lon lớn thì tôi uống tới... ba lon, tức bằng sáu lon bia nhỏ, là đủ “đô”, rồi đi ngủ. Anh là người cầm bút... Vậy tôi hỏi anh ý này nhé: Chúng ta qua Mỹ và trở thành công dân Mỹ trong một đất nước: thanh bình, nhân ái, giàu có... Vậy anh có thấy xót xa cho... 58 nghìn quân Mỹ chết, và những người lính Hoa Kỳ chiến đấu ở miền Nam Việt Nam hay không? (Hãy gác chính trị qua một bên).

Tôi chưa kịp trả lời, thì anh Rạng (anh Rạng lớn hơn tôi vài tuổi) choàng người, đưa tay gõ vô cánh cửa: Cốc... cốc... cốc... cốc...! Bốn cái “cốc”, là một tín hiệu chẳng...? Khoảng chừng mười phút sau, một người Mỹ già da trắng, dáng người - cao, ốm nhom... Về mặt trông: hiền... hiền...! Anh Rạng giới thiệu với tôi: Đây là ông Tom, trung úy cựu chiến binh Hoa Kỳ ông ấy là người “hàng xóm” thân thiết... Đồng thời anh Rạng cũng giới thiệu tôi với ông Tom rằng: tôi là người bạn mới, cũng là lính quốc gia... Người cựu chiến binh Mỹ xoay qua vui vẻ bắt tay tôi! Tôi hỏi:

- Đơn vị anh đóng quân nơi nào ở bên Nam Việt Nam?
- Tôi phụ trách cơ khí ở Phi trường Biên Hòa, thời gian ba năm.
- Ở lâu vậy anh có đi khám “điên thổ” không?

Ông Tom, lơ lơ..., quay sang anh Rạng... Anh Rạng nói “điên thổ” là girl...! (gái)... Cười...!

- Ông Tom cũng cười, nói: Ngôn ngữ của các anh phong phú thật! Ở Biên Hòa...! Buổi tối, tôi và vài người bạn thỉnh thoảng có đi ra “bar” uống bia... Đôi khi vui...vui... cũng “được” mấy cô quen thân rủ đi, khám... (điên thổ)... Cười...! Tôi hỏi:
- Cuộc chiến tranh mà người Mỹ trực tiếp tham gia ở miền Nam Việt Nam. Anh có suy nghĩ như thế nào?

Ông Tom không cần suy nghĩ. Ông nói:

- Đó... là, một cuộc chiến tranh dây thun!

Người trung úy cựu chiến binh Hoa Kỳ này bị thương bởi mảnh đạn pháo kích phải cắt bỏ một lá phổi. Ngày anh ta và bạn hữu trở về nước, xuống phi trường trong âm thầm..., không một ai ra đón...! Phe phản chiến,

xem người lính viễn chinh ở nam Việt Nam như một “tội đồ”...! Người cựu chiến binh, độc thân sống trong cảnh thâm lặng suốt nhiều năm qua...

Cuộc chiến tranh “dây thun” ư...! Trời, nghe mà đau lòng...! Dây thun... nghĩa là (lai rai) đánh, và... đánh lai rai... Đánh cho có đánh. Người trung úy cựu chiến binh Hoa Kỳ, lúc ra về còn quay đầu lại nói:

- “Việt Nam Hóa Chiến Tranh” năm 1970 của Johnson, là bỏ rơi các bạn đó; bỏ các bạn một mình chống lại cả một khối CS khổng lồ...!

Tôi và trung sĩ Rạng uống tới lon bia Budweiser, thứ ba. Tôi nhìn người đàn ông trung sĩ Rạng, hình như anh ta giấu một nỗi u uẩn trong lòng từ nhiều năm...!? Trong phòng ngủ cũng là phòng khách, anh ta treo toàn quần áo lính... Bất chợt anh ta hỏi về gia đình của tôi:

- Anh qua Mỹ gồm cả vợ con chứ?
- Gồm vợ và ba đứa con gái anh Rạng à. Mấy cháu còn đi học...!

Tôi nghe tiếng anh Rạng thở dài... Tôi ngồi im lặng nhìn anh ta... đôi mắt anh ta vô hồn, giọng nói trầm trầm ma quái... Tôi cảm nhận như là mình không hiện diện trong căn phòng chật chội này. Và, cũng có thể là tôi đã đem lại cho người trung sĩ này thêm nỗi buồn chằng...!? Không, tiếng thở dài đó, là... anh ta đang “hồi tưởng” về vùng quê nhà xa xưa của anh... Anh chậm rãi nói:

- Quê tôi ở Bình Dương. Cha mẹ tôi có một mẫu ruộng, ông bà canh tác để nuôi bảy anh chị em của tôi thành người. Chiến tranh... hai người anh của tôi nhập ngũ, các chị và em gái đi lấy chồng... Cha mẹ tôi sức khỏe càng ngày càng yếu làm nông không nổi, ông bà quyết định bán đi một mẫu ruộng, nửa mẫu còn lại, ông bà cho một người hàng xóm canh tác mà không lấy tô liễm - mỗi mùa đong cho bao nhiêu lúa cũng được chứ không bắt buộc.

Tôi và người trung sĩ Rạng uống tới lon bia Budweiser, thứ tư. Anh ta đứng dậy mở tủ lạnh lấy ra hai cây Lạp xưởng bỏ vô lò nướng, chờ chín rồi cắt ra từng miếng đem lại bàn, tiện tay khui lon bia Budweiser thứ năm.

Anh trung sĩ Rạng chậm rãi kể tiếp:

- Tôi được thả vào năm 1982. Vậy là... cộng thời gian tôi làm tù binh và ở tù “cải tạo”, tất cả là mười năm trời. Mười năm với biết bao thay đổi...! Tôi về, gặp lại người trong làng chẳng ai nhận ra tôi. Tôi bước vô sân nhà, nhà vắng tanh... Tôi lơ ngơ..., kêu lớn cũng không ai trả lời. Người phụ nữ hàng xóm thấy tôi, cô ấy chạy qua, móc túi lấy chìa khóa mở cửa, rồi lẳng lặng bỏ ra về cũng không thèm giải thích, hình như cô ấy sợ... (?). Tôi bước vô nhà, nhìn quanh... ngược lên bàn thờ... Tôi sửng sốt...! Chiều tối..., vợ chồng người em gái út, đi làm về. Cô em kể nỗi khổ của gia đình... Hai anh tôi đi “cải tạo” chưa được thả ra! Người em gái nói: “*Anh được về, thì coi bán nhà vô Sài Gòn như các chị, vợ chồng em cũng đi đời... Gia đình ly tán mỗi người mỗi nơi...!*”

Đang uống bia... Tôi nghe có tiếng gõ cửa, hình như người trung sĩ Rạng quá thân thiện với tiếng “động” đó?... Hay là anh ta không nghe? Người cựu chiến binh trung úy Hoa Kỳ lúc này mở cửa ló đầu vô,... bỏ chai rượu dưới sàn phòng rồi nhẹ nhàng đóng cửa lại. Chai Chivas, còn khoảng một phần ba nước. Bây giờ thì tôi đã hiểu lờ mờ tấm ảnh đặt trên bàn, tôi lại nghe cái “bốp”... Người trung sĩ Rạng đã khui lon bia Budweiser thứ năm, đưa về phía tôi, nói:

- Tôi sửng sốt là vì cha tôi đã chết, và...! Ngày hôm sau tôi ra đồng thăm mộ cha tôi để thắp nén nhang khấn vái...! Tôi nghĩ cha tôi sẽ rất mừng vui khi thấy tôi được trở về nhà sau mười năm xa cách... Tôi vái vừa xong, ngừng đầu lên...thì đã thấy “người hàng xóm” năm xưa... đứng đó sẵn! Đứng từ lúc nào tôi chẳng hay biết, tôi có lạ gì anh ta...! Từ thuở bé đã cùng sống, cùng lớn lên trong cái làng này mà... Anh ta nói: “*Mày là thằng “cải tạo”, tao cho gia đình mày chôn cha mày trên đất của tao là tao làm phúc lắm rồi đó...!*”. Tôi nói: “*Anh là người vô ơn, vô nghĩa..., ruộng đất này là của cha mẹ tôi cho anh canh tác, không lấy lợi tức trong nhiều năm, mà anh còn chiếm đoạt, rồi xô cha tôi té mà chết.*” ... Không chịu nghe tôi nói lý lẽ... (anh ta ỉ mình ba đời bần cố nông...). Anh ta to con, hùng hổ xông vô tôi - đấm, đá, đạp... tôi tui bụi...! Tôi ngã xuống đất theo phản xạ tôi quơ tay... nắm được cục đá đập vô hông anh ta lúc anh ta đề lên người..., hầu mong thoát thân chạy trốn... Tôi không ngờ, anh ta ôm bụng la làng...! Tôi “cải tạo” mới ra tù thân thể: gầy gò, ốm yếu, sợ bị bắt trở lại, nên tôi chạy vội về nhà. Vợ chồng em gái đi làm từ sớm, vợ vài bộ quần áo, giấy tờ, lấy tấm hình vợ con ở trên bàn thờ, hối hả ra đón xe vô Sài Gòn. Vô Sài Gòn tôi kể hết sự việc cho chị hai nghe, chị hai gom ít tiền nhét vô túi áo tôi, nước mắt chị hai chảy ròng ròng..., thương cho đứa em trai khốn khổ, ngày gặp lại đứa em trai sau mười năm xa cách được năm mươi phút rồi phải chia ly, chia ly lần này biết có còn gặp lại...! Chị hối thúc tôi đi trốn..., tôi thật sự lo lắng cho vợ chồng em gái út sẽ bị liên lụy vì tôi... Ngay trong

đêm đó, tôi ra bến xe miền Tây, bắt xe xuống Châu Đốc..., mấy ngày sau tôi giả làm người đi buôn đường sông, trốn sang Campuchia, ở Campuchia gần hai năm tôi làm đủ thứ nghề để kiếm sống cơ cực biết bao..., rồi tôi cũng qua được Thái Lan. Sau này tôi nghe phong thanh rằng: anh ta (người hàng xóm) đã chết không biết chết thật hay chết giả... Mấy anh chị em của tôi cũng bỏ về Sài Gòn sinh sống vì sợ... Họ không dám trở lại nơi chôn nhau cắt rốn hướng hồ là tôi! Hơn nữa, nơi đó có còn ai đâu mà về, mộ cha mẹ tôi cũng đã thuê người hốt cốt...!

- Anh có biết hai “Hình Bóng Thiên Thần” bé bỏng đó là ai không?

Không đợi tôi trả lời... người trung sĩ Rạng uể oải bước lại gần bàn đưa tay, sờ... sờ... lên bề mặt khung ảnh... Anh im lặng, anh im lặng hay là anh nói vô cớ hư vô...? Trong tâm tôi, tôi tin chắc chắn, rằng anh sẽ nói với tôi tất cả nỗi đau khổ mà anh đã giấu kín trong lòng mấy chục năm qua!... Một con chiên ngoan đạo đang ngồi xưng tội với một vị linh mục, giọng nghèn nghẹn:

- Vợ và hai đứa con gái của tôi đó, hai đứa con gái sinh đôi vừa tròn bốn tháng tuổi... Tôi chưa hề thấy mặt hai đứa con gái...! Tất cả đã bỏ tôi ra đi từ lâu...! Đã bỏ tôi từ rất lâu...! Ba mẹ con họ đã chết tan xác, trong một buổi sớm mai, đầy sương mù...! Trái... trái... “mìn”, oan nghiệt dưới lòng đường...! Tôi vẫn hạnh phúc với vợ con, trên đất Hoa Kỳ mấy mươi năm nay...!

Lon bia Budweiser thứ sáu, chưa khui... lạnh ngắt, lơ ngơ trên mặt bàn! ./.

Trang Y Hạ - 5.6.2020

Tôi hứa viết, viết cho anh.

Tôi phân vân cả mấy năm nay, tôi xin lỗi anh!